6128 Ն· 1888 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 8 ԲԼԻՆԶՇԼԻՆՊԻՀ 29 ՈՒՆՃՈՒ ՍԿԻԶԲ ԱԼԱՖ· ԴԵԿՏ· 20 Ն· 6128

20 ՓԱՐԱ

Ղ-ԷՐՈՄԸԼ ՀԵՐ ԿԻՆ ՀԱՅԵՐ։
ՏԻԵԱԹԼԱՐ
Սկսեալ Մեծէ . . . 8
Ամիս մը 4
Բնակ- էն-ծրերէն դէպ ոչ։

Մասեաց Երկրագործ

20 ՓԱՐԱ

Աղդ-էն-բոլորդ, Զէր-դ ժողովրդոց, քաջ-բոլոր էրուանդ, 298 Ն-դերջ-ը Մանր-ժի էֆեներ մրեպա-ան։

١٢٠٤ ԲԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԵԼ Ա ՍԱՀԻՊ ԻԵԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٢٠٦ ՐԷՊԻԱԽԸՐ ١٧

ԲՕԼԻԹՈԳԻԵԼԻ

—o—

Մ· Կլատսթօն, տիւն Լօնտրանէն Լայմ Հաուզ նամ մահելլինտէ, քիւլլիսէթլի սամիին հուզուրուն տա պիր մեգալէ իյրատ էթմիշ տիր։

Միւշարիէյհ, Իւնիօնիսթ ֆբրդասընը թէշքիլ իտէն սերպէսթի թարաֆտարանընէն մէսլէքլէրինտէ սեպաթ իթմէլերինի թագպիհ իթտիքտէն սոնրա, Էվրօբանէն քահվալը ումումիէյի սիեասիէսինտէն պահատ կիրիշիպ, Լօրտ Սալիսպրի, մուհարեպէ թէհլիքէսինին զուհուրունա պէյն էլ էհալի միշահէտէ օլունան հէրեքճանէն սեպեպ օլաճաղընը սեօյլէմիշ իսէտ, պու ֆիքրինէ իշթիրաք իտէմէտիկինի, վէ մուհարեպէ զուհուր իտեր իսէ, պիլաքս բէէսի իտարէտէ պուլունան զաթլարընէ մէսուլ օլմալարը լաղըմ կէլէճէկինի պէեան էթմիշ տիր։

Պալդանտա վէ պիլխասսա Սըրպիսթանտա էնտիշէնի մուճիպ պաղը էսէրլէր կէօրիլմէքտէ օլտուզունու ինքիար իթմէնօր իսէտ, պունատա սեպեպ, տիւվելի էճնէպիհէնին միւտախէլաթը օլտուզունու, վէ հպիդաթը հալտէ պունատան իպարէթ պուլունտուզու հալտէ, Լօրտ Սալիսպրինին տօղրու պիր մէսլէք իթթիխաղ էթմէմիշ օլտուզունու, եօղսա, հանի բէէսի իտարէտէ պուլունանլար հագչինասանէ մուամէլէ իթմիշ օլսալար, էհալի թարաֆընտան մուհարեպէնէ սեպեպ օլաճադ պիր կէօնա մուամէլէ չրդարըլմանուպ, Էվրօբանէն վէ ալէմին իքիտէ պիրտէ տիւշարը պուհրան վէ էնտիշէ իտիլմէքտէն ազատէ օլապիլմիշ օլաճաղընը սեօյլէմիշ տիր։

Սուաքիմին մուհաֆազասը իչիւն, Ինկիլիզ ասքերի սէվգի ալէյհինտէ քէմալը շիտտէթլէ բրօթէսթօ էտիպ, Ինկիլթէրանէն օրալարտա մուհաֆազա իտէճէք պիր կէօնա մէնֆաաթը օլմասընընը իլավէթէն պէեան էթմիշ տիր։

Հէնուզ թաֆսիլաթընա տէսթրէս օլմասընընմը Մ· Կլատսթօնէն պու նութգու էհէմմիյէթլէ թէլադգը օլունտա պէճա տըր։

Մ· Կլատսթօնէն պու նութգունա վէ Հավաս թէլէկրաֆ գունբանեասընէն պիր դաչ կիւնտէն պերու Էվրօբաճա հավատիս կէթիրմէմէքտէ օլտուզունա նէզարէն, Էվրօբանէն սուլհ ու ասայիշինի իսլալ իտէճէք պիր վազբա պուլունմասընընա հիւքմ օլունապիլիր։ Անճագ Սըրպիսթան ահվալի ճալիպի տիգգաթ իսէտ, հիւքիւմաթը էճնէպիսէ թարաֆընտան միւտախէլէ վուգու պուլմասընը հալտէ, Սըրպիսթանէն բէէսի իտարէսինտէ Բատիգալ եանի Ռուսլըղա մէյլ իտէր զաթլար պուլունմասը իլէ պէրապէր, հիւքիւմէթի միշարիէյհանէն իչէրի նիզամ ու ինթիզամընա կիրէպիլմէսի միւմքիւնիւզ տէկիլ տիր։ Պունընլա պէրապէր, էլեէվմ էն քիչիւկիւնէ վարընճա, Էվրօբա հիւքիւմաթընէն քեաֆիէսի սուլհը իսլալ իթմէմէք նիսէթի խայրիեսի իլէ քեմալի իհթիեաթլա իճրայի հարէքէթ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, պու միւտախէլէնին վուգուու տա զանն օլունամաղ։

Մ· Կլատսթօն նութգունուն Սուաքիմ պահսընա կէլինճէ, Ինկիլթէրա տէօվլէթինին Սուաքիմտէ պիր կէօնա մէնֆաաթը պուլունմասընը, վէ Իրթթէյի Մըսրինէ իլէ հէվալիսինին, քէմաֆիւսսապրդ Տէօվլէթի Ալիեէնէ թէրք վէ թէսլիմ օլունմասը լիւզումու Ինկիլթէրասա ումումէն անլաշըլմըշ օլտուզունան, Սուաքիմտէքի մուհարեպէնէ խիթամ վէրմէք, վէ պինաէն ալէյհ, Մըսրը հիւքիւմէթինի հէր սէնէ քիւլլիեէթլի մեպալիպ սարֆընտան վարէսթէ գելմագ, Սուաքիմ վէ Սուտան սահարալարընա իսխալը արզու օլունան մեաէնիեէթտէն գաթ գաթ զիեատէ մեաէնիեէթ վէ ինսանիեէթ մուվաֆըգ տըր։

Էմին բաշա վէ Մ· Սթանլէյ կէլինճէ, պաղը պէտխահան թարաֆընտան, պունլարընն Օսման Տիրնա թարաֆընտան ախզ ու կիրիֆթ օլունտուգլարը պէեան օլունմուշ իսէ տէ, պու հավատիս, թէպէյիհուն էթմէմիշ տիր։

Պիզիարդ սահիհ օլսա պիլէ, մէգքիւր մուհարեպէնէ թիթամ վէրիլմէկի վէ պու սուրէթլէ Սուաքիմտէ սուլհանը իպդա օլունտուզու հալինտէ, սէյիահինի մէրգումէնին թախլիսի բէք գօլայ օլաճաղը տերքիար տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

—o—

(ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ)

Բարիզ 17 դեկտ.

Բանամա գանալընընն հաֆր վէ քիւշատը թարաֆտարը օլան սերմաեէտարան, հաֆրիեաթը թէմամ իթմէք իչիւն, եէնի պիր շիրքէթ թէշքիլ իթմէք իւզրէ, զայրէթ իտիեօր։

Պէլիրատ 17 դեկտ.

Ինթիխապ օլունան մէպուսանընն էքսէրի, բատիգալ ֆբրդասընտան վէ Ռուսիա թարաֆտարլարընտան տըրլար։

Լօնտրա 17 դեկտ.

Մէճլիսի մէպուսանտա խարիճիեէ միւսթէշարը, իյրատ օլունան պիր սիւալէ ճէվապէն, Էմին բաշա իլէ Մ· Սթանլէյին, Սուտանլըլար թարաֆընտան ախզ ու կիրիֆթ օլունտուգլարընա տաեիր օլան խապերին հիւքիւմէթճէ մէշքիւք օլտուզունու սեօյլէմիշ տիր։

Բարիզ 18 դեկտ.

Բանամա գանալընտա դարըշդըգը զուհուր իթմէսի միւհիթմիլ օլմասընա մէպնի, տէօվլէթլերին էքսէրի թարաֆընտան, օլ թարաֆա սէֆարելինի հարպիեէ սէվգ օլունմադտա տըր։

—o—

Պէլիրատ 16 դեկտ.

Սգուրշինա մէճլիսի աղալարընա 160 բատիգալ, 40 լիպերալ էքսէրիեէթ դաղանուպ, բրօկրէսիսթլերտէն հիչ պիրի ինթիխապ օլունմամըշլար տըր։

Պէրլին 15 դեկտ.

«Նօրտտայչէ Ալկեմայնէ Ցայթունկ» զաղէթասընընն, Ինկիլթէրրանէն մէսլէքինի թահսին ղըմընընա, նէշր էթմիշ օլտուղու պիր պէնտի մախսուս, տիպ գաթը ումմումիեէնի ճէլպ էթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

—o—

ՏԻՐՆ ԿԻՃԷԲԻ ԶԻԵԱՖԷԹԻ ԲԱՏԻՇԱՀԻ

Ալմանիա տէօվլէթինէն իզմիրտէքի ասնանմասընընն դօնթ ամիրալը օլուպ, Տէրսաատէթ միւվասըլէթ իթտիկինի տիւն եաղտըրըմըզ էսալէթլու Հիւլման ճէնապլէրինէ թալթիֆէն, տիւն աղշամ Մապէյնի Հիւմաեունու միւլուքեանէտէ պիր զիեաֆէթի միւքէմմէլէ քէշիտէ պույրուլմուշ տուր։

Միւշարիէյհ Թաամման էվվել, լութֆէն հուզուրու Բատիշահիեէ գապուլ պույրուլարագ, էօհտէլերինէ պիր գբթա պիրինճի Մէճիտինէ-շանը վէ մահէթինտէքի ղէվաթա տախի միւխթէլիֆ բիւթպէլէրտէն նիշանլար լինաեէթ վէ իհսան պույրուլմուշ տուր։

Պատէհու եէմէք սայօնունա կիրիլմիշ, վէ զաթը շէվգէթսիմաթը հաղրէթի Բատիշահի, մէվգիի հիւմաեունլարընտա օլարագ, վիեճուտը մուզատտէսիեէթ նիւմուտը ճիհանպանիլէրի իլէ, հուզղարը քիրամ հազարաթընա զիյնէթպախշ օլմուշլար տըր։

Իշպու զիեաֆէթի Սէնիյիեէտ էքսէր վիւքէլա վէ բիճալ վէ զէվաթը քիրամ հաղարաթը հաղըբ պուլունմուշլար տըր։

Զաթը մէալի սրֆաթը Բատիշահի, Ամիրալ ճէնապլէրինէ կէրէք էսնայի զիեաֆէթտէ վէ կէրէք սօնրա, իլթիֆաթը հիւմաեունլարընը պէղլ ու բաեէկեան պուեուրմուշ, վէ միւշարիէյհ թէշէքքիր բաթը քեամիլէսինի արզ իլէ սաաթ 2-ի չէյրէք կէշէրէք Սթաղը ամիրէ արապալարընա բաքիպէն, Օթել Էնբէրիալա ավէթ իթմիշ տիր։

—o—

Մալիեէտէն 3-ինճի տէֆա օլարագ խարիճիեէ տայիրէյի ճէլիլէսինէ վիրիլէն մէպալիպտէն, պու քէրրէ մաթպուաթը խարիճիեէ, ումուրը շէհպէնտէրի վէ թէլէկրաֆ օտալարընա պիրէր թամ մաաշ վէրիլմիշ տիր։

* * *

Վէ պու հաֆթա պիր տէֆատան տիվանը մուհասէպաթա վէրիլէն 15, 100 ղրշ, թահրիր վէ հիսապ հէնէթի իլէ ադատէն պաղըլարընընն յուլիս վէ հոկտեմբեր մաաշլարընա մահսուպէն թէվզի օլունմուշ տուր։

* * *

Վէ թիճարէթ վէ նաֆիա տաեիրէսինէ վէրիլէն 24000 ղրշ, մէքթուպի վէ թէրճէմէ դաղէմների իլէ, միւսթէշար մուավինի վէ սիճիլ միւտիրլիեէթինէ պիրէր թամ մաաշ վէրիլմիշ տիր։

* * *

Վէ ժանտարմա տայիրէսինէ վէրիլէն 140697 ղրշ· 30 բարա, Տէրսաատէթ ժանտարմա ալաեընընն Պէշիկթաշ վէ Պէյօղլու թաղուրլարը իլէ ժանտարմա տաեիրէսինին շիւպէ, մուհասէպէ վէ եվրաղ դալէմներինէ թէվզի օլունմուշ տուր։

* * *

Վէ թըպպիեէ նէզարէթինէ վէրիլէն 11700 ղրուշ միլքիեէ դալէմի թիւրքճէ վէ Ֆրանսըզճա քէթիպէսի իլէ դապիլէ վէ ֆէենի դըզպալէ, ամէլիեաթի մուալլիմի վէ մուհասէպէ դալէմի վէ դաբու չուհասարը վէ օտաճըլարա պիրէր թամ մաաշ վէրիլմիշ տիր։

* * *

Վէ մուհաճիրլիյն դօմիսիօնընա վէրիլէն 6000 ղրուշ ասհապը մաաշաթա թէվզի վէ իթա օլունմուշ տուր։

* * *

Վէ զապթիեէ տաեիրէսինէ իթա օլունան 39000 ղրուշտան 10300 ղրուշ Պէյօղլու վէ 28700 ղրուշ Իսկիլիսարի միւթէսարրֆիլըգլարը բօլիս մէմուրլարընա թէվզի օլունմուշ տուր։

—o—

Էվվելճէ եաղըլարը վէճհլէ, պու քէրրէ, Պօլու, Սինապ, Իյնէպօլու վէ սաեիր պաղը մահէլլերտէն շէհրիմիզէ քիւլլիեէթլու օտուն վէ քէօմիւր վիւրուտ իթմիշ տիր։

—o—

Մէմալիքի Շահանէեէ բանուզ եաղլարընընն մէնկի խախալը իւզէրինէ, պու կիւնլէրտէ Աչաշիտ նամ եէր ֆբսթրը եաղընընն ճէլպինէ պաշլանըլըգ, մէգքիւր եաղլարընն սաեիր եաղլար իլէ մախլութ օլմասընը հալտէ, կէօմրիւքլէրտէն իմբարընընա միւսատ օլունմադտա իսէտ, մախլութ օլտուգլարը հալտէ, մախլութ զէյթունէ եաղլարը հաղդընտա միւթթախրդ օլան դարար մուճիպինճէ զապթ օլունաճաղը, վէ Աբաշիտ եաղընընն էքլէ սալիհ օլմասընը խապդճա պիլինմէսի իչիւն, պու քէրրէ մէրճինտէն բէսմէն իլան օլունմուշ տուր։

—o—

Պու քէրրէ Բաղարճդ մուհաճիրլերինտէն 7 խանէ խապդը շէհրիմիզէ վարը օլմուշլար տըր։

—o—

Միզան դաղէթասը, թէնպիհսթա մուզայիր հարէքէթ էթտիկինտէն թէքէրրիւրի հալինտէ, մուամէլէյի դանունիեէ իճրա օլունաճաղը պու քէրրէ մաթպուաթ իտարէսինտէն իհթար օլունմուշ տուր։

—o—

Էվվելքի կիւն դուբայի ճէտիսէ էֆրատրնտան 269 նէֆէր էսիրնէեէ իրսալ օլունմուշ տուր։

—o—

Տէօրտիւնճիւ պէլէսիեէ տաեիրէսինտէ պուլունան ֆուգարահա քէօմիւր թէվզի օլունտուզունտան տօլայը, էհալիի մէրգումէ թարաֆընտան պու քէրրէ պիր շիւքրանամէ թանպիմ վէ Շէհիր Էմանէթինէ թապ տիմ օլունմուշ տուր։

—o—

Տէրսաատէթ Թրանվայ շիրքէթի մէճլիսի խտարէսի Թարաֆընտան հիսէտարանէ իթա օլունան բարօրտա պէեան իտիլէն 3 թէքլիֆ, մէճլիսի ումումիտէն էքսէրիեէթի արա իլէ գապուլ օլունմուշ, վէ ամիդ հիսսէ էսհամընըն մուահէնէսի էմնասընտա մէճլիսի խտարեեէ մուավէնէթ օլունմասը զրմընտա, հէնէթի ումումիեէ մուրախասը սրֆաթը իլէ հաղըր պուլունմագ իւզրէ, Մ. Նիգոլա Զէլէսա իլէ Մ. Սթէֆանօ Տանարիեա Թաեին գելընմըշլար տըր։

—o—

Նարօլիտէ նէշր օլունան «Իսթիգպալ» ղազէթասընըն մէմալիքի Շահանէեէ տուխուլը մէն օլունմուշ տըր։

—o—

Եունան Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Գունտուրիոթինին, տայիրէյի գրալի միւսիրլիկինէ նագլ իլէ, նէրինէ խարիճիեէ նաղրը սապըգ Մ. Գոնթօսթավլօսուն Թաեին օլունաճաղընը Սէրվէթ եազրեօր։

—o—

Ինկիլթէրա գրալիյասընըն իքինճի մախտումը տիւգ մ'էտիմպուրկըն գօմանտասը թահթընտա պուլունան պահրը սէֆիտ ֆիլօսու տօնանմասընըն պիր միւֆրէղէսի Սագըզ իլէ Ուրլա թարաֆլարընա կիտիպ, միւշարիլէյհին տախի Այոբնտա Պէրկամա ճիվարընտա քէշֆ օլունան անթիգալարը կէօրմէք իւզրէ, օլ ճանիպէ ազիմէթ էթտիկի մահէլլինտէն պիլտիրիլմիշ տիր։

ԻԽԹԱՐ

Ղազէթամըզ իշլու ճիւմա իրթէսի կիւնիւնտէն պէտ իլէ, էվվէլքի պիսիւք դրթասընտա չըգարըլաճաղընտան, վէ պիթթապի էնվայի պէնտալէր, վէ տահա զիեատէ հավասիսլէր պուլունաճաղը կիպի, երինէ 20 չէր փարաեա սաթըլաճաղընտան, հէր քէսին, պէրայի թէչվիդաթ, տահա զիեատէ օգումագ ըզղա հիմմէթլէրինի արզու իտէրիզ։

Սէֆալէթի Լօնտրա նամ կիւզէլ քիթապը թէրճէմէսի տէվամընա, արթըգ Ծնունդ կիւնլէրինի կէչիրտիքտէն սօնրա պաչլաեապիլէճէկիմիզի մա թէազիւր պէեան կյէրիզ։

* * *

Եարընքի կիւն եօրթու օլմագ միւնասիպէթիյլէ ղազէթամըզ չըգմաեաճագ տըր։

ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Դեկտեմբեր 8

Էսկ. Ում. տիւն ագշ. գար.	Ք. Ք	16-11
» » » էն եիւքսէք		16-13
» » » էն աշաղը		16-11
Պու սապահ աչքլարը		16-10
Իսթիգբաղը տախիլի տիւն գար.		39-22
» » էն եիւքսէք		39-26
» » էն աշաղը		39-22
» » աչքլարը		39-22
Մըսըր մութահիտը գար.		-
Պու սապահ աչքլարը		-
Սէրի Ա.	Ք. Ք.	25-10
» Բ.		15-10
» Գ.		16-10
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի		46-50
Ագշէ ֆաիզի		8-
Բաբօր Ղրշ.		-
Հէվալէսիզ »		20-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	Ք. Ք.	8-22
Սթանպօլ պանգասը		7-05
Սօսիէթէ ժէնէրալ		4-18
Թրամվայ		4-55

—

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղրշ. Փ.	
Պէնաղ մէճիտիյէ ֆարգը		108-30
Մէթալիք »		102-00
Պէշլիք »		103-50
Սլթըլըգ »		103-20
Ինկիլիզ լիրասը		111-00
Ֆրանսըզ ալթունը		88-
Բօլ		91-30
Գրէմից ալթունը		51-12
Գարպօն գայմէսի		8-96

ԱԶԳԱՅԻՆ

—o—

Տիւն Խառն ժողով. Բաթրիդ Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Հաղրէթլէրինին ըիեասէթի վէ աթուֆ. Մագսուտղատէ Սէմմն պէյ հաղրէթլէրինին Ատանապատթիւնը թահթընտա, Դալաթա քիլիսէսի խորհրդարանընտա լեթիմա իլէ, սաաթ պէշտէն օնա գատար մէսալիհի միլլեեէ իլէ իշթիրալ էթմիշ օլմաղլա, Խառն ժողովա այիտ թէքմիլ մէսէլէրի հալլ կյէմիշ տիր։

Ուզուն միւտտէթտէն պէրի թէրքիւմ էթմիշ օլան ամուսնական մէսէլէլեր հագգընտա դարար վէրիլմիշ վէ յարաբերական մէսէլէլեր իշին լաղըմ կելէն թէտպիրլեր իթթիխաղ օլունմուշ տուր։

Բաթրիդհանէնին եէնիտէն ինշասը մէսէլէսի իշին, պիր գօմիսիոնը մախսուսսուն ինթիխապը վէ պունա այիտ օլան հաղրլըղը կէօրմէքլիկի Բաթրիդ Ամեն. Սրբազան Հայր հաղրէթլէրինէ իհալէ օլունմուշ տըր։

Իշպու տիւնքի Մէճլիսին թէֆերուաթընը կելէճէք նիւսխէմիզտէ պէեան խէճէկիզ տիր։

* * *

Բաթրիդ. Ամեն. Տ. Խորէն սրբազան հաղրէթլէրի, պու կիւն տէօվլէթլու սէմահէթլու Շեյխիւլ-իսլամ վէ Տախիլիեէ նազրը տէօվլէթլու Միւնիր բաշա հազարաթընա վէ Խախամպաշըեա վիղիթա վիրէճէք տիր։

* * *

Միլլէթիմիզ Էրմէնիճէ պիրինճի սընըֆ մուալլիմլէրինտէն Մեծ. Տիգրան էֆէնտի Մանավեան 47 չաղընտա օլտուղու հալտէ, էվվէլկի կիւն վէֆաթ իթմիշ վէ քէնտի ֆամիլեասը իլէ աբթը նէֆէր էվլատլարընը, ահրպպասընը վէ թէքմիլ տօսթ վէ պիր չօղ շակիրտանընը եաս վէ մաթէմ իշինտէ պըրագմըշ տըր։

Միթէվէֆա Մանավեան Տիգրան էֆէնտինին ճէնազէ ալաեը պու կիւն Հասքէօյտէ սաաթ 7ոտէ մութանթան սուրէթաէ իճրա օլունաճագ տըր։

Միւթէվէֆա Մանավեան էֆէնտի ուզուն միւտտէթ մուալլիմլիք մէմուրիեէթի իլէ միլլէթիմիզէ հիւսնիւ խըտմէթ իպրաղ իթմիշ օլտուղունտան՝ իգթիզա իտէր քի, միլլէթ տէ շիմտի միւթէվէֆանընը պիշարէ էվլատլարընա սահիպ օլսուն վէ անլէրի սէֆալէթտէն գուրթարսըն։

Իմտի, պու նօզթա իւզէրինէ, կէրէք Բաթրիդ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբրազան հաղրէթլէրինին, կէրէք Պատ. Ուսումնական խորհուրդուն վէ կէրէք ումում միլլէթտաշլարըմըզընը, պա խուսուս սահիպ սերվէթ վէ սեխավէթ զաթլարընը նազարը տիգգաթրնը խալիսանէ տավէթ իտէրիզ։ Միլլէթէ չալըշըն վէ քէնտի էօմրիւնիւ Միլլէթէ ֆէտա իտէնլերէ քէնտի մաղտուր հալլերինտէ վէ կէրէք քէնտի վէֆաթլարընտան սօնրա, օնլարընը եեալ վէ էվլատլարընա մուավէնէթ իթմէք վէ դաեըրմադ, ֆարզ վէ մուգատտէս պիր վազիֆէ տիր վէ նէթիճէսիտէ միլլէթ իշին խայրլը տըր, չիւնքի միլլէթիմիզէ հիւսնիւ խըտմէթ վէ իպրաղը սատադաթ իտէնլերին եանի վարժապետ, քահանայ, վարդապետ վէ եպիսկոպոսլարընը սաեըսը պէօյլէ թէշվիգաթ իլէ արթաը։

Էկեր պիր միլլէթտէ պու կիպի թադտիրէ շայեան հիսսիյեաթլար պուլունուրսա հիչ շիւբհէ ճայիզ տէշկիլ քի օ միլլէթ թէգատտիմվէ թէբրազդը իտէր։

Մա էլ մէճմուանիյէ կէօրիւլմէքտէ տիր քի պու կիպի նազիք տույղու վէ հիսսիեաթ միլլէթիմիզտէ կիւն պէ կիւն արթմազտա տըր։

Շու հալտէ արզու վէ թէմէնիի իտէրիզ քի Միւթէվէֆա Մանավեան էֆէնտինին աեիլէ վէ ալթը նէֆէր էվլատլարընը սիւչարը սէֆալէթ օլմամալարը իշիւն, լաղըմ կէլէն մուավէնէթ տիրիզ օլունմասըն։

* * *

Զապթիեէ նազրը աթուֆէթլու Քեամիլ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի էվվէլքի կիւն, Բաթրիդխանէեէ կիտերէք, Բաթրիդ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրինի զիեարէթ պուեուրմուշլար տըր։

* * *

Աբե-եէտէ օդունմուշ տուր։

Ազնիվ Տիկին Խ. Օտեան և Տիկին Սոֆի Կ. Սրվանճեան երէկ Գալֆայեան Որբանոցն երթալով ի Խասդիւղ, անձամբ Սրբուհի Մայրապետին յանձնեցին կիւրակէ օրը Բերայի մէջ իրենց կատարած հանգանակութեան արդիւնքը, տասնեւութ օսմ. ոսկի Մայրապետն՝ իր հիւանդութեան անկողնոյն մէջէն օրհնեց երկու տիկիններն որոց այս բարի գործը մեծ մխիթարութիւն մը կը լիներ իրեն համար և կոփոփէր իւր վիճակին դառնութիւնն և շնորհակալութիւն յայտնեց ամէն անոնց որք այս առթիւ համակրանք և հոգածութիւն ցոյց կուտային իրեն նկատմամբ։ Հանգանակիչ Տիկնայք միխիթարեցին Որբանոցի հիմնադիր մայրն և յոյս յայտնեցին որ բարեսիրտ ազգայնոց օժանդակութեամբ հետզհետէ նոր նուէրներ հաւաքելով, պիտի փութան հասցունել նմա, որպէս զի ոչ մէկ կերպով նեղուի, և նիւթական անձկութիւնք չդան բարդուիլ իւր ծանրը հիւանդութեան պատճառած ցաւերուն և հոգերուն վրայ։

* * *

Ամեն. Սրբազան Պատրիարք հաղրէթլէրի Թարաֆընտան վ.Եհ. Մակար Սրբազան կաթողիկոս հաղրէթլէրինէ շու ամիտէքի սուրէթաէ պիր թէշէքքիւրընամէ եազըլմըշ տըր։

Մեծի Քահանայապետիդ Հայաստանեայցս Աստուածայն Ս. Եկեղեցւոյ, արժանի աթոռակալիդ Սրբոյ Առաքելոյն Թադէոսի և Բարթուղիմէոսի և Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի, Տ. Տ. Մակարայ Սրբազնասուրբ կաթուղիկոսի ամենայն Հայոց ուղերձ սիրոյ և հպատակութիւն որդիական։

Աստուածապատիւ Տէր,

Պատուական և օծեալ Գլխոյդ Եկեղեցւոյ, յետ գլխոյն Քրիստոսի զկնդանին շնորհապարգեւ ընկալայ համբուրիւն սիրոյ որդիական երկիւղածութեան, որ զպաշտօն Պատրիարքութեան իմոյ ի վերայ ամենայն վիճակաց սրբոյ էջմիածնի եղելոց ընդ հզօր պետութեամբ Օսմանեան բարեխնամ կայսրութեան հաստատեր ըստ հոգեւոր մասին։

Ընդ ընտրութիւնն իմ համօրէն ձայնիւ հաւանութեան երեսփոխանական ժողովոյ Հայոց Կոստանդնուպոլսոյ բերկրութիւն սրտի իմացեալ ասեր Հայրդ մեծ, գիտակ լինելով արժանի հանգամանաց անձին չափաւորութեանս։ Ես չգիտեմ զանձնէ իմմէ այնչափ բաւականութիւն լինելոյ, Աստուածապատիւ Տէր, ուստի ոչ ի յօժարութենէ սրտի յորդորեցայ երբէք արկանելոյ զուկարս զիս ընդծանր և դժուարակիր բեռամբ պաշտամանս այսորիկ, գիտելով քաջ եթէ որո՛ւմ պարտական լինիմ համար տալ և ի վերայ որո՛ց սհաւորաց համաձակիմ լինել անօրէն։

Այո՛, Աստուածապատիւ Տէ՛ր, պարտիմ, որպէս և Քո երջանկացեալ Սրբութիւն թուարկէր, խնամ ունել բարոյական վ.տաց և բաղմաղ էմկարեաց ամենասիրելի ազգիս, որ ի Թուրքիա և յայլ և այլ սահմանս մերձաւոր իշխանութեանց, յորդորել զամենեսին ի դեղեցիկ կարգ համեմատութեան սիրոյ ընդ միմեանց և ընդ պետութեանց։ Յոր բնակին, լուսաւորել զհաւաքեալս լուսով գիտութեան։ մխիթարել զվշտացեալսն յուսով հաւատոյ։ պարփակել զհօտն Եկեղեցւոյ Հայոց ի փարախի սրբոյ Լուսաւորչի պաշտպանել ամենեցուն ի յարձակմանց ներքին և արտաքին թշնամեաց, և նախանձոտ հաւատարմութեամբ ջանալ ի պահպանութիւն աւանդական իրաւանց Առաքելա՛ն Սուրբ Աթոռոյ։

Գո՛րծ մեծ արդարեւ, և ընդարձակ ասպարէզ ընդ որ անկանիմ հաւատակ ցանկութեան սրտիս և տանելոյ կարողութեան՝ ալ պարտիք հնազանդութեան զոր պարտիմ ձայնի Աստուծոյ և կամաց ազգին, հարկեցին զիս խանարհել ընդ լծոյն և բեռին՝ զոր քաղցր ասաց Տէրն ի տանել և փոքրոգի ի բառնալ գնալով գՀեռ օրինակի հեզութեան և խոնարհութեան։

Ազաչեմ, Աստուածապատիւ Տէ՛ր, օրհնեա՛յ զխոնարհս զիս և զհօտ քո հաւատացեալ զոր ընդիս ընդ քոյով Հայրապետական գաւազանաւ Ժողովեաց Աստուած կնքով Սուրբ Հոգւոյն արեամբ միածնի Որդւոյն և որդեգրելովն Հօրն երկնաւորի յերկրպագութիւն փառաց ամենասուրբ Երրորդութեան։ զի ոչ այլով իւիք հնար է ինձ յաջողել ի կատարումն պատուիրանաց Մեծի Քահանայապետիդ, բայց միայն օրհնութեամբ քով և կարդալով ի վերայ իմ զօգնականութիւն ամենազօր սնուցան և զօրութեանն Աստուծոյ։

Եմ Աստուածապատիւ Սրբութեան Ա.Վ.Հ.ափառ Տէրութեան Հայրապետի

ամենայն Հայոց

խոնարհ որդի

ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

2/24 Դեկտեմբեր 1888—ՌՃԼԸ

Թիւ 535

Պատրիարքական Հայոց Կ. Պոլիս

ՃԷՎԱՊ

Սալը կիւնքի ճէրիտէտէ, ղազէթամըզ ալէյհինտէ պիր պէնտ տէրճ իտիլէրէք, մէզքիւր ղազէթաեա դարձը պիր չօղ իֆթիրալար տէրճ իտիլմիշ օլմասը սէօյլէնիլմիշ տիր։ Հալպուքի, մէզքիւր իֆթիրալատան հիչ տէկիլ իսէ պիր թանէսի պիլէ կէօսթէրիլմէմիշ տիր։ Իմտի, մէզքիւր պէնտէ գարշըլըգ պաշգա հիչ պիր չէյ սէօյլէմէքլիկի ճայիզ կէօրմէտիկիմիզտէն, էկերչի մէրա իսէ, վէ էկերչի գալէմ մէյտանընտա կէզմէքլիկին շարթընը զերրեւ գատար պիլմէքտէ իսէ, սէօյլէտիկի իֆթիրալարը պիրեր պիրեր իպրաղ իյլէմէլի տիր։ Պիզ մէզքիւր ղազէթա ալէյհինտէ պաշլըճա պիր չէյ եազմաեըպ, իլլա պիր թագըմ սիւալէր թագտիմ իթմիշիզ տիր, վէ պու կիւնէ գատար հալէպ

հիշ պիրկնի ճերհ.ու թէքզիպ իտէ-մէմիշ տիր, վէ իլա նիհայէտե իտէ-մէեէճէք տիր։

Ճերիտէնին մէղքիւբ չօճուդճա վէ հիտուէթ ու մէյուսիյէթ էսէրի օլան պէնտինտէն տօլաեր ասլա թէ-ճճիւպ իթմէեիզ, չիւնքի, սէքիզ սալ՝ՀԸ պիր շէյ եաղմադըղա դուտ-ըէթի օլմաերպատա, ատէթա թապի-ըէր վէ դահվէճի թութարագ պիր դահվէխանէ իշլէտիրճէսինէ, բասթ կէլէնէ պէնտէր եաղարբրլարագ չը-դարբըմադտէ օլան զաղէթատա, թա-պիաթիլէ անտէն զիեատե պիր շէյ պէքլէնիլէմէզ։ զիրա, պիր զաղէթա-նէն սահիպի, հէմ եաղմադ պիլմէլի, վէ հէմ ատ եաղբլանը անլամաղա միւգթէտիր օլապիլմէլի տիր։

Մեծապատիւ Տէր,

Ըստ որոշման Ազգ. Վարչութեան Կրօն. Ժողովոյ եւ ըստ յանձնարարութեան Ամէն. Ս. Պատրիարք Հօր, յառաջիկայ կիւրակէ (դեկտ. 11) Պէշիկթաշի քարոզիչ Դեր. Տ. Խաչէն սրբազան արքեպիսկոպոս, Ս. Պատարագ մատուցանելով ի Ս. Եկեղեցւոջ Թաղիս, պիտի ձեռնադրէ ի քահանայութիւն զտիրացու Դրիգոր Մանուսեան ի վերայ Մաղկերտ գիւղի Արարկիրի եւ զտիրացու Սարգիս Մահմուտեան Անէրզի գիւղի Նիկոպոլսոյ։

Զայս ի գիտութիւն բարեպաշտ եւ եկեղեցասէր հաւատացելոց հրատարակելիդ խնդրելով,

Մնամք յարգանօք
ի Դիմաց Թաղ. խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ

1888 դեկտ. 8 Պէշիկթաշ

Հրաւէր առ Անդամս Ազգատարբնամ ընկերութեան Երից Թաղից Սամաթիոյ

Ընկերութեանս հիմնադիր (ընդհանուր) ժողովն ի նիստ պիտի դումարի յառաջիկայ կիւրակէ օր, 11 դեկտ, ժամը ճիշդ 8½ին, ի Ս. Սահակեան վարժարանի։

Կը խնդրուի արդոյ անդամներէն՝ որ փութան ներկայ գտնուիլ որոշեալ ժամուն, իրենց ընկերական պարտաւորութիւնը կատարելու համար. գիտնալով որ բացակայք իրաւունք չպիտի ունենան ապագային ո՛ եւ է գիտողութիւն ընելու։

Օրակարգ

Ինն ամսեայ Հաշուետուութիւն և Տեղեկագիր Տնօրէն խորհրդոյ։

Հիմնադիր ժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Սամաթիա 7 Դեկտ. 1888

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ ԻԴ.

(Շարունակութիւն թիւ 6123)

Ինչպէս որ Պ. Յովհաննէս Այվազովսքիի վրձինն աշխարհի զարմանքը դրաւած է, նոյնպէս իւր անձն ալ զինքը տեսնողներուն ուշի ու համակրութիւնը յինքն կը յանկուցանէ։

Սիրուն եւ կայտառ դէմք մ'ունի, ճարպիկ եւ գործունեայ բնաւորութիւն մը, անուշ եւ դրաւիչ խօսքեր, որով իրաւամբ մարդ չկրնար յագենալ նորա տեսութենէն։

Մինչ 1874 թուականին արքունի ճարտարապետ Պալեան Վահան Սարգիս պէյի տան մէջ հիւր էր, Սարգիս պէյ օր մը իրեն ըսեր է թէ՝ «երբոր պատկեր մը սկսիս, դիս քովդ կանչէ որ ներկայ գտնուիմ։ Մեծանուն նկարիչը «շատ լաւ» պատասխանելով օր մը իւր սպասաւորներէն միոյն ըսեր է որ «պէյին իմացուցէք թող դայ տեսնէ, ահաւասիկ նորը նկար մը չինելու սկսայ»։ Մինչեւ որ սպասաւորը պէյին իմաց տուեր եւ պէյը իւր քով եկեր է, սկսած նկարը արդէն լմնցած է եղեր։ Պէյը կարի զարմանօք հարցուցեր է իրեն թէ հինգ տասը վայրկենի մէջ ի՞նչպէս կարողացեր է այդպիսի գեղեցիկ նկար մը լրացնել, եւ սա պատասխանը ընդուներ է «պէյ, այս նկարը հինգ տասը վայրկենի մէջ չչինեցի, քառասուն տարի է որ վրան կաշխատիմ։»

Եւ ստուգիւ ինքը վերջին ծայր աշխատութիւնը սիրող չնաշխարհիկ արուեստագէտ մ'է, այնպէս որ երբ տեղ մը վրան առանց նկարի կտաւի մը կտոր տեսնէ, ինքզինքէն դուրս ելնելով կը տկսի այսպէս գոչել. «ալէգոտութիւն, մրրիկ, օգնութիւն նաւերուն, նաւաստիներուն, ճամբորդներուն եւայլն եւայլն»։

Մեծանուն Այվազովսքիի կենսագրութիւնը խիստ հետաքրքրաշարժ եւ միանգամայն ախորժելի է։ Պատմենք թէ ի՞նչ պարագայներու մէջ նկարչութիւնն ընտրած է իրեն ասպարէզ յորում այնքան անհամեմատ պանծանօք կը փայլի այսօր։

Օր մը իւր տասներկու տարեկան հասակին մէջ Ռուսաստան ծովեզրի մը մօտ կանգնած աւազին վրայ նաւակ մը գծած ատեն, ուշիմ եւ ի բնէ հանճարեղ տղայքը գիտող կայսերական լրտեսներէն մին տեսնելով նորա տղայական այլ ճաշակաւ չինած նաւը՝ կը հարցնէ թէ ո՞ւր կը բնակի, անունն ի՞նչ է եւ ծնողքն ո՞յք են։ Այս հարցափորձերով տեղեկանալով ամենայն ինչ կընկերանայ նմա մինչ բնակարան և ներկայանալով մօրն կըսէ «Այս տղան ես հետս պիտի առնեմ ասնիմ, որպէս զի կայսերական վարժարանին մէջ իւր ուսումը կատարելագործէ, եւ զարդանայ նկարչութեան արուեստին մէջ որուն մասնաւոր ընդունակութիւն ունի»։ Մայրը կը դժկամակի թէեւ առջի բերան «Ես ընդամենը երկու զաւակ ունիմ, այրի կին մ'եմ, նոքա իմ միակ նեցուկս ու միխիթարութիւնս են» ըսելով, բայց պաշտօնեայն պընդելով ու բնաւ ակամէ չկոխելով կը կրկնէ. «ես ուզես չուզես պարտաւորեալ եմ զինքը հետս տանելու ըստ պետական հրամանի, դի պաշտօնս բնութիւնն այսպէս կը պահանջէ, սակայն այժմէն կը վստահացնեմ քեզ որ դու այս տղիդ երեսէն շատ պիտի խնդաս, ուստի անհոգ եղիր եւայլն»։

Պաշտօնեայն այս խօսքերն ընելով կառնէ կը տանի զանի իւր մատաղ ու անմեղ հասակին մէջ ի կայսերական վարժարան, ուր կարի սուղ ժամանակամիջոցի մէջ մեծ յառաջադիմութեան նշաններ ցոյց կուտայ և ոչ միայն իւր դպրոցական ընկերաց նախանձը կը շարժէ իւր վրայ, այլ նաեւ նոյն իսկ իւր դասատուաց հակառակութիւնը կը գրգռէ իրեն դէմ։ Շատ չանցնիր, իւր անդուլ աշխատութեամբ և բնածին յարմարութեամբ գերազանց յառաջադիմութիւնները ընելով նախ յիշեալ վարժարանին օգնական դասատուութեան պաշտօնը կը յանձնուի իրեն և հուսկ յետոյ առաջին դասատուութեան։ Այսպէս իւր համբաւը կը սկսի հեռաղհեռէ ամենուրեք տարածուիլ։

Ռուսիոյ այժմեան կայսեր հանդուցեալ հօրը հետ յիշեալ վարժարանին մէջ ընկերակից և միանգամայն կայսերական գերդաստանին սիրելին եղած է։ Իբր հոգւոր եղբոր տեղդնելով զինքը՝ կայսերական գերդաստանին տիտղոսը կուտան եղեր իրեն և այս պատճառաւ փոխանակ Յովհաննէս Այվազովսքի կոչելու «Եուվան Նիքոլայովիչ» կանուանեն եղեր զինքը։

Աստ արժան կը համարիմք մեծանուն նկարչին վախճանեալ կայսեր ըրած մէկ նշանաւոր գործը մէջ բերել և մեր խօսքերն ամփոփելով վերջ տալ ներկայ յօդուածիս, որոց նիւթը ստուգիւ այնչափ ընդարձակ ու հրահանգիչ է որ կարժէ գրաւել բազում էջեր։

(Շարն. ետք.)

ԱՐՄԵՆԱԿ

ՄԱՂՆԻՍԱՏԱՆ ՄԷՏՐՈՊՈՂ

. . . Խմբագիր,

Մաղնիսայու ժողովուրդն որ մատնուած է այս դժբաղդ վիճակին երկու երեք տարիներէ ի վեր ի զո՛ւր կը չարչարուի, որչափ կը դոչէ և կը բողոքէ այլ Ազգ. իշխանութիւնք անփոյթ կը մնան. սակայն շատ զարմանալի թուած է մեզ այս պարագայ դի չգիտեմք թէ ինչ տարապայման հանդոյց մի է այս զոր չկարողացան լուծել Ազգ. իշխանութիւնք, եւ Մաղնիսայու ժողովուրդն կայ անդանօղնական եւ կը հեծէ, եւ երկու ծերունաղարդ քահանաներ եւ մաս մը ժողովուրդներ ի զո՛ւր կը թափառին Մաղնիսայէն Իզմիր եւ Իզմիրէն Մաղնիսա երթեւեկելով։ Քահանայք արտօնեալ Պատրիարքարանէ Զմ[illegible]նիոյ մէջ կը քահանայագործեն եւ [illegible] Մաղնիսայու եկեղեցւոյն մէջ քահանայագործելու համար մեղայագիր կը պահանջուի իրենցմէ. ահա հոս է դաղտնիքը, այլ վերջերս այս դաղտնիքը երեւան եկաւ Մելքիսեդեկ Ս.ի առ վաճառական ոք գրած նամակէն որով կը գրէ թէ քահանայք պէտք է զղջման գիր գրեն իրեն որ յանցանքնին ներուի, երբ այս այսպէս է, զարմանալի չէ որ Քաղ. ժողովոյ ատենապետն մեղայագիր տալ կառաջարկէ՝ որ հարազատ բարեկամն է Մելքիսեդեկ Ս.ի. եւ անշուշտ այդմասին կարեւոր թղթակցութիւններ կը շարունակուին որ ատենապետն յանդգնաբար այդպիսի առաջարկութիւն մը կընէ։ Քահանայք եւ ընդհանրին պատգամաւորութիւն մը երբ կը ներկայանան խառն ժողովոյ երկուշաբթի աւուր նստի՝ յորում հրաւիրուած էին նաեւ Մաղնիսայէն երկու թաղ. խորհրդոյ անդամներ (1) Կարապետ Ինճէեան եւ Հերուկ Յովսէփ անուանեալ մարդերը Գաւառ. Վարչութեան խառն ժողովը այդ նիստին մէջ՝ իբր թէ վերջին անօրինութիւն մը ընելու համար կոչուէ գրբել եւ տեղեկագրել Մաղնիսայու խնդրոց մանրամասնութիւնքը առ Պատրիարքարան քանի որ ինք դացած եւ քննած չէ, քահանայից կողմէ եկած պատգամաւորաց կարեւորութիւն չընծայեր՝ նոյա բերած նամակներ ժողովէ մը կամ պաշտօնական մարմինէ մը վաւերացուած չեն ըսելով, ուրեմն ուստի՞ պիտի առնէ իւր տեղեկագրի նիւթը, անշուշտ Մաղնիսայի այդ երկու թաղականներէ, եւ միթէ սոքա չե՞ն որ ամէն չարեաց եւ խռովութեանց պարագլուխն եղած են, միթէ մին այն Հերուկ Յովսէփ անուանեալ անձը չէ՞ որ մաս մը ապէտ ժողովուրդ խաբելով ստակ հաւաքից եւ Պոլիս մը տեսնելու տենչանօք՝ երկու աչքեր ալ առաւ հետը իբր թէ քահանայ ձեռնադրել տալու, եւ Շահպաղլեանը Մաղնիսա բերելու սին եւ մոլար գաղափարներով. եւ որ իբ ինչ ոգւոյ տէր մէկն լինելը Պոլսեցւոց ալ ճանչցուց Պատրիարքարանէն վռնտուելով ուրիշ սովորելով վերջին անգամ ալ Մաղնիսայու մէճլիսի խառնի ժողովոյն մէջ յանդգնաբար խօսելուն համար արտաքսեցաւ ժողովէն, եւ մէկ ժամու չափ, բանտարկուեցաւ ալ Թող երեւակայէ ընթերցողը այլ եւս թէ խառն ժողովոյ տեղեկագիրն ինչ տեղեկագիր մը պիտի լինի եւ մեր լսածին նայելով՝ նորա ամբողջ բովանդակութիւնը քահանայից մեղայագիր տալու խնդրոյն վրայ է, մեք սակայն հաստատ ունինք թէ Ամէն. Նորընտիր Սրբազան Պատրիարք Հայրն [illegible] իւր խոհական աչալրջութեամբն վերահասու պիտի լինի առ ինքն ուղեալ տեղեկագրի թագուն խորհուրդներուն՝ պիտի քննէ զայն ուշի ուշով կշռն. ժողովոյ լուսամիտ ատենապետին աչակցութեամբը եւ պիտի արձակէ այնպիսի արդար վճիռ մը որ պիտի վերականգնայնէ ու խաղաղէ կորուսեալ ժողովուրդ մը եւ պիտի բարձրացնէ Ազգին, իւր եւ իւրայնոց պատիւն եւ արժանիքը. եւ այսպէս Մաղնիսայու Հայ ժողովրդեան երախտագիտական զգացմանց սրտաբուղխ ճիչերու արձագանգն պիտի թաղէն ու տարածուին Նորին Ամենաբարձր Սրբազնութեան դահոյից պատուանդանին ընդառաջ։

ԱՐՇԱԿ

Մաղնիսա 27 Նոյ. 1888

ՄԷՏՐԷՍԷ

եախօտ

ՄԻՖԹԱՀԸ ԻՄԼԱ

ՃԻԼԶԻ ԷՎՎԷԼ.

ՀԷՃԷ, ԳՐԱԱԹ ՎԷ ԻՄԼԱ ՈՒՍԻ ԻԼՈՒ

ԷՍԷՐ

Ա. ՍԷՐԱՅԻ

Իգնատիոս Սէրայտարեան էֆէնտինին իշպու էսէրի, թիւրքճէ գրաւթը իչին սուհուլէթպախշ օլուպ, վէ մէրմէթպէլէրտէ խոթխանալի ղրմիրնտա միացեալ ընկերութիւն թարաֆընտան տախի պիթթահսին դապուլ օլունմուշ օլաս զունատան, ու մումմէքթէպլէրաէ տախի խոթխանալիլէ հէմ չակիրտանընն խոթիֆատէ ինէ, վէ հէմտէ միւէլլիֆինին թէշվիգ ինէ հիմէթ օլունմասընը խասսէթէն թավ իլեէ վէ խիֆթար լուսերիլ։

Ի Լ Ա Ն

Սապրգ Մամուլուն սահիպ իմթիեազը Այվազեան էֆէնտի, Գալաթատա Բէնչ-էֆենպիհ-Պաղարընտա, Իբսի խանընտա պիր մեղազա քիւչատկյէ, նէֆիս զէյթուն եաղը, վէ լէզիզ շարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա հինատէնատ սապուն, վէ քէզալիք էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժորժ Սալամոն գօնեաղը տախի կէթիրթմէքտէ պուլունտուղունտան, մէմնուն օլմալարընը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆլէրի իսթար վէ տավէթ օլունուր։

Պօղչա ատասընտան պիր սէնէլիքտէն եիկիրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլար իլէ, Գըսրըսըն տախի Գումանտարիա թէմիեէ օլունան շարապլարը պուլունտուղունտան, լիզումա պուլունան զաթլարընը մալիմաթը օլմադ իւզրէ, իլան օլունուր։

ՕՐԱՑՈՅՑ

ԵՒ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՕԴՈՅ

1889

—o—

սեփհականութիւն

Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅԻՆ ՀԱՅՈՅ

—o—

Տպագրութիւն Գ. Պաղտատլեան

(Արամեան)

Մէղքիւր օրացոյցուն պիւյիւք վէ քիւչիւկիւ չըգմըշ օլմաղին, սաթըլմագտա տըր։

* *

ԳԸՇ ԿԻՃԷԼԷՐԻ

Պու տէֆա, միւէլլիֆի Ա. էֆ. Հաֆնա եան, սահիպ վէ [redacted] Փափազեան, վէ մուսահհիհը նամել Վահիտին էֆ. օլտուղու, վէ շիր-քէթի միւբէթթիպկյէ մաթպասընտաա կիւզելճէ թապ իտիլմէքտէ պուլունտուղու հալտէ, սէքիզէր սահիֆէտէն օթուզ ճիւզիւ, վէ թիւրքճէ լիսան վէ հուրուֆը իւզրէ, կիւզէլ պիր ըսման ինթիշարէ պաշլամըշ տըր. Ռիսալէսի 20 շէր փարաեա սաթըլմագտէ տիր։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

—

ՆՕՏԱՐԻՈՅ ՀԱՅՈՅ

ՀԱՒԱՏԱԿԱԼ ԵՒ Ի ԼՈՅՍ ԱՄԲԱԼ

Ձեռամբ

Տ. ՂԵՒՈՆԴ Ծ. Վ. Ի ՓԻՐՂԱԼԷՄԵԱՆ

ՏՈՍՊԵՑԻՈՅ ՎԱՐԱԳԱՅ ՎԱՆՈՒՅ ՎԱՆԱԿԱՆԻ

—

ՏՊԱԳՐ. ՆՇԱՆ ԳԷՐԳԷՐԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ 1888

—o—

Ի Յիշատակ Ազնիւ Ազգայնոյ Մանչէսթրի 232 երեսէ բաղկացեալ մաքուր տպագրութեամբ, գործ մը՝ որ կը պարունակէ Տարեցոյց-Ալմանակ նշանաւոր իրաց եւ անձանց, արյան-էր-Ալմանակ եւ չէջոպակ-էէր, յեռ-էր մոդենց հանդերձ կարեւոր ծանօթութեամբք եւն. բաղմաքիրան երկանց արդիւնք Արժանապատիւ Աշխատասիրողին որ դրատէր եւ բանասէր ազգայնոց թանկագին նիւթեր կընծայէ եւ որոյ հրատարակութեան համար ի վաղուց կը փափաքէին բաղումք։ Առաջին հատոր միայն հրատարակեա եւ հետզհետէ պիտի հրատարակուին իրր տասն հատորէ աւելի, եթէ քաջաերութիւն դանէ գործը։ Մի այսպիսի հետաքրքրան կան եւ հայրենի յիշատակաց պատուաս կանութեամբ սիրելի մատեան մը ամեդասու ընթերցողաց եւ մասնաւորապէս դրագիտաց արժանի է։

Կեդրոնատեղին է Պէրպէրեան Նշան էֆ.ի Տպագրատունը. կը վաճառուի նաեւ ի Պահֆէ-Դարու Սուճի Պօղոս աղայի եւ ամեն Հայ դրավաճառաց քով։

Գին 10 ղուրուշ։

Յովհաննէս Ե. Պալըզճեան էֆէնտի եազմասինի Թէքարէն Պիւեիւք Եէնի խանտա, իւսթ գաթատա 38 Նիւմէրօլու օտասա հոգլ իտէրլք, քէմաֆի իւս սապրգ հէր նէ-[redacted] վէ պիզաթ իմ-[redacted] վէքանէթի տասվիյէ, վէ միւսիյրուզիք, վէ բույեէթի մուհասէպէ վէ սաեէրէ իւէ իշթիզալ իմմէքտէ տիր։

Եիկիրմի պէշ սէնէտէն միւթէճավուզ սուբ քի, պուլունմուշ օլտուղու միւխթէլիֆ մէմուրիյէթլէրտէ, վէ խուսուսի, շիրքաթ քէսպ իմարկի թէճարիպի ատիտէ սէմերկանդ օլարագ, թարաֆընա միւրաճաաթ իտէն առհապը մէսալիհի, վէ խուսուսիյէ, թէմեզ վէ իսթինաֆը տավա զըմընընտա, թաշրատան իշ իհալէ իտէն զէվմը, սուհուլէթի թարգէր, վէ էմնիյէթպախշ մուգավէլէրլէ խօշնուտ իմմէքտէ իտուկինի պէեան իտէրիզ։

SI VOUS TOUSSEZ

ne prenez que les

PASTILLES GERAUDEL

AU GOUDRON DE NORVÈGE PUR

Էկէր էօքսիւրիւկիւնիւզվար իսէ, անճաղ ժէրօտէլին խալիս Նորվէճիա դաթրանը իլէ թէրթիպ օլունմուշ օլան Փաստիլլէրինի իսթիմալ իտին։

Պու մուալիճէ, կէրէք նէֆէս ալմագ իլէ վէ կէրէք եութմագ իլէ, նէֆէս պօրուլարընտա պուլունան ֆէնալըգլարը, մէսէլա խըրթլագ, վէ պօրուլար, վէ աղ ճիկէր խասթալըգը, վէ նէզլէ, վէ սինիրտէն իլէրի կէլէն էօքսիւրիւք վէ ճիկէր պօրուլարը, խըրթլագ, վէ միտէ իւֆիւնէթի, նէֆէս տարլըգը, վէ էմնալինի տէֆ իտէր։

Ռեաֆիէյի հէքիմլէր, քէյֆիզլէրինէ, ժէրօտէլ Փաստիլլէրինի վիրմէքտէ, վէ օլ դաթը հալտէ դաթրան իլէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան մուալիճէլէրին, մէսէլա դաթրան պօնպօնլարընը, դաբսիւլլէրինին, հապլարը, տրաժէլէրին, բէրլարը, վէ քէզալիք շուրուպլարընը վէ էմնալլէրինին իսթիմալին, նասըլ քի աթիտէքի չէհատէթլէրտէն անլաշըլմագտա տըր, մէնն իմմէքտէ տիրլէր։

Գոնրան պօնպօնլարընը, գաբսիւ-լլէրինէ վէ «այրլէրի մ-ղ ոնը

լիքտէ ալմագտա օլտուղունտան, իշթահընը գաչմասընա, միտէ աղրըսընա, վէ միտէ պօղուգլուղունա վէ էմնալինէ սէպէպկյէթ վիրմէքտէ տիրլէր։

3.- Միտէնին նիհանէթինտէ պուլունան պաղը սագլարա տայիր թագըմլար, դաթրան պօնպօնլարընտան, գաբսիւլլէրինտէն, վէ բէրլարընտան զուհուրա կէլէն ֆէնալըգլարը չէքմէքտէ տիրլէր, չիւնքի, հազմ օլունամագ պիր հալտէ դալմագտա տըրլար, չէօյլէ քի, պաղրսագ իւֆիւնէթինի, վէ պէրէլէնմէսինի, վէ գապզլըգը, վէ եախօտ տիեարէ վէ սայիրէնի, մուճիպ օլմագտա տըր, իչլերինտէ պուլունան ճարդօթք էֆզալար, մէսէլա աֆիօն, աֆիօն թուզու, մորֆին, վէ գօտէին նիսպէթինտէ ֆէնալըգ վիրմէքտէ տիրլէր վէ պուլունուտա քեաֆիֆէյի հէքիմլէր թաստիգ իլլէմէքտէ տիրլէր։

Գոնրանը ժէրօտէլ Փաստիլլէրինին ֆայդէլի իսուսէրէր

Ա. - Մէղքիւր Փաստիլլէր էմիլսիֆիկասիոնտէ, անլէրտէն հուսուսլի կէլէն հըֆզ իտիճի վէ միւֆիտ պուղուլար, նէֆէս ալմագա աշաղը կիթմէքտէ օլտուգլարընտան, աղ ճիկէրէ կիթմէզտէն էվվել ՊՕՐՈՒԼԱՐԱ ԹԷԿՍԻր իթմէքտէ տիրլէր։

Բ. - ժէրօտէլ Փաստիլլէրինին էմիլմէսիյլէ հուսուսլի կէլէն պուղուլար, հէր տէֆա նէֆէս ալընտըղընտա, թապիսթիյլի հավա իլէ պէրապէր իչէրի կիթմէքտէ, վէ տէրհալ պիւեիւք ֆաեիտէլի մուճիպ օլմագտա տըրլար։

«Մ. ժէրօտէլ, ֆ-ՐՐ-ՐՈՆԸ, ԷՆՈՆԸ ԷՆԷՐԷՆՈԵԷՅ «ԼԷՐԼԷՐԻՆ ՐԱ ՈՆ ՈՏԼԱՐԸՆ ՖԱՅԴԱ ՐՆԷԷՈՒՐ ԷՐՈՒՆԻՆ ԸՐԷՈՆԻ ՊՈԼԸՆԻԼԻԵԴԵՆ Պ-ՂԷ, ԷՅՂԷՍԷ ԷՏԴԸԼԱՐ ԷՐՈՒԼՄԱԼ ԷՐՈԵԴԵ ԴԷՐ էՒ, ԴՈՐԷՕՐՆԷ ԵՏՂԸԼԱՐԸՆ ՄՈԼԸՐԴՈՐՈՒԼԱՐԸՆԸ ԴԵՖԴԵՆ ՊՈԼԸՆ, ՖՈՐԷՕՐՆԷ ՖՈԷՆԻԵԴԵՆԻԵԴԵ ԴԷՐԼԱՐ։

«ժէրօտէլ Փաստիլլէրէ «ԵԷՈՒՖԴԵ, ԷՕՆՎԷ-ԸՆՖ ԷՕՎՈՒ-ՐՒ-ՎԷԼԷՐ, ՈՆԻՆԴԵ ԴԵՖ ՕԼՄԱՖԴԱ ԴԸՐԼԱՐ։

Խաստ-Խանէլէր ղալաթասը 23 Նոյեմբեր 1883. ՏՕՂԹՕՐ ՏԻԼԼՄԻ»

Սէսճէ կիւճլիւք չէքմէքտէ օլան հէր ատէմ իչին, վէ աչըգտա չալըշարագ տայիմա հավանընը թէէսսիրինէ միւսիթէլա պուլունանլար իչին, վէ քէնտի իշլերի իգթիսասընճա տայիմա նէֆէս ալտրզճա պուղուլարը վէ եախօտ թօպլարը, պիրլիքտէ եութմագտա պուլունան, մէսէլա ֆապրիգա ամէլէլերի, մարանկոզլար, արապաճըլար, խանէնտէլեր, թէաթրօ սեուճճուլարը, նութգ իտիճիլեր, վաեիլլեր, վէ ավօզաթլար, միւտերրիսլեր, կառավարիչլեր, շըմէնտըֆէր իշճիլերի վէ սայիրլեր իչին ըէք միւֆիտ տիր. կարկարա եարըլաճագ սուլար եէրինէ պունու իսթիմալ իթմէլի տիրլէր։- Պունու հէր կիւն, վէ կիճէ վէ կիւնդուզ, վէ եէմէքտէն էվվել վէ սօնրա, վէ կէրէք իչէրտէ վէ կէրէք տիշարտա, վէ չալըշըգլարը վէ պօշ տուրտուգլարը հալտէ իսթիմալ իտէպիլիրլեր։ Ամճըլար վէ չօգ թիւթիւն իչէնլեր իչին տախի ըէք նաֆի տիր։

Պու փաստիլլեր սաեէսինտէ, սէնէտէ եիւզ պին քիչիտէն զիեատէ քէսան քէսպի չիֆա իթմէքտէ օլուպ, վէ Մ. ժէրօտէլին եանընտա իսէ գըրգ պինտէն գիեատէ թէչէքքիւրնամէ պուլունմագտա տըր։

Պունուն գութուսունտա 72 թանէ օլտուղու հալտէ, իսթիմալի թալիմաթըտա պիրլիքտէ, ֆրանսատա պիր պուչուգ ֆրանգա սաթըլմագտա օլուպ, վէ թիւրքիատա իսէ, եալընըզ եօլ վէ կիւմրիւք մէսարիֆի զամմ օլունմագտա տըր։

Հէր ալան զաթ, ֆապրիգանընն տամգալարընա տիգգաթ իթմէլի տիր։

Իսթէեէն, ուղղուտան ֆրանսատա Սէնթ-Մէնհույատա էճզաճը Մ. ժէրօտէլէ եազարագ տախի կէթիրթտիրէպիլիր։

Հէր իսթէեէնէ, թէճրիպալէ իչին 6 թանէ մէճճանէն վիրիլիր։

Իսթանպօլտա, - Պէյօղլուտա Պօն Մարշէտէ, վէ Ն. ԺՄ. Գանժիւք պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ, վէ Ֆիթաս, վէ Նէտէլլօս, վէ թէօտորիտէս, վէ Վէնսան Կասապեան, վէ Տ. Մ. Մէղիքի, վէ Ա. Գաթորիատէս, վէ Արիստորիտէս, վէ Նէտէլգօս վէ գօմբ.տա (գարշըտա) պուլունմագտէ տիր։

Իզմիրտէ, - Մ. Գանժիւքտէ,

Սիրիատա, -Իսկէնտէրունտա, Ա. Պալեանտա։

QUINA-LAROCHE

ԿԼՈՐԻՏՈՒ ԳԼՈՒԿՈՍ

Իշղու ԳԻՆԱ-ԼԱՐՕՇ, էօյլէ ատի պիր մուալիճէ օլմանըպ, իլլա ճիտտի իլիմ վէ իմէք զահմէթ իլէ վիճուտտէ կէլմիշ տիր, չէօյլէ քի, պունու թէրթիպ վէ իհտաս էտէն զաթ, պիւեիւք միւքեաֆաթլարա նայիլ օլմուշ տուր. եանի 16 պին ֆրանգլըգ նագտ պիր միւքեաֆաթա նայիլ օլտուգտան պաշղա, պիր չօգտա ալթուն վէ սայիր միտալար ալմըշ տըր։

Պու մուալիճէնին Իէրթիպի իչին, իւչ քերրէ քինինանընն էսասը ալընտըգտան սոնրա, զաեէթ լէզիզ վէ զաեէթ լաթիֆ պիր իւթիր եարըլմըշ տըր. իշթէ Կինա Լարօշուն, սայիր պու եօլտա մուալիճէլէրին քեաֆիֆէսինէն զիեատէ ալէալըզընընը տըր վէ հիքմէթի պունտա տըր։ Պու իլաճ միտէ իւֆիւնէթինի տէֆ իտիպ, իշթահ տչար, գանա գուվվէթ վիրիր, վէ կէչմէկէն նէօպէթլէրի վէ սայիրէտեիկ տէֆ իտէր։

Փարիս, 22 վէ 19 Տրուօ սօղազընտա վէ էճզաճըլարտա պուլունուր։

ASTHME ET CATARRHE

ԱՍԹՄ Ի ԳԱԹԱՐՐ

(ՆԷՖԷՍ ՏԱՐԼԸՂԸ ՎԷ ՆԷԶԼԷ)

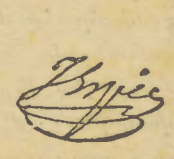

Պու քէյֆիսիզլիքլէր էսբիք թէսմիյէ օլունան սիկարէթլէր իլէ տէֆ օլունմագտա տըրլար։ Գութուսու 2 ֆրանգ տըր։

Կէօքիւս սըգընտըսը, էօքսիւրիւք, նէզլէ, նէվրալժի, պունլար իչին ատխի միւֆիտ տիր։

Հէր սիկարէթին իւզերինէ պուլունաճագ օլան իմզաեա տիգգաթ օլունմալը տըր։

Պէյօղլուտա Մ. Գանձիւք պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր։